

Augustin Balthasar von

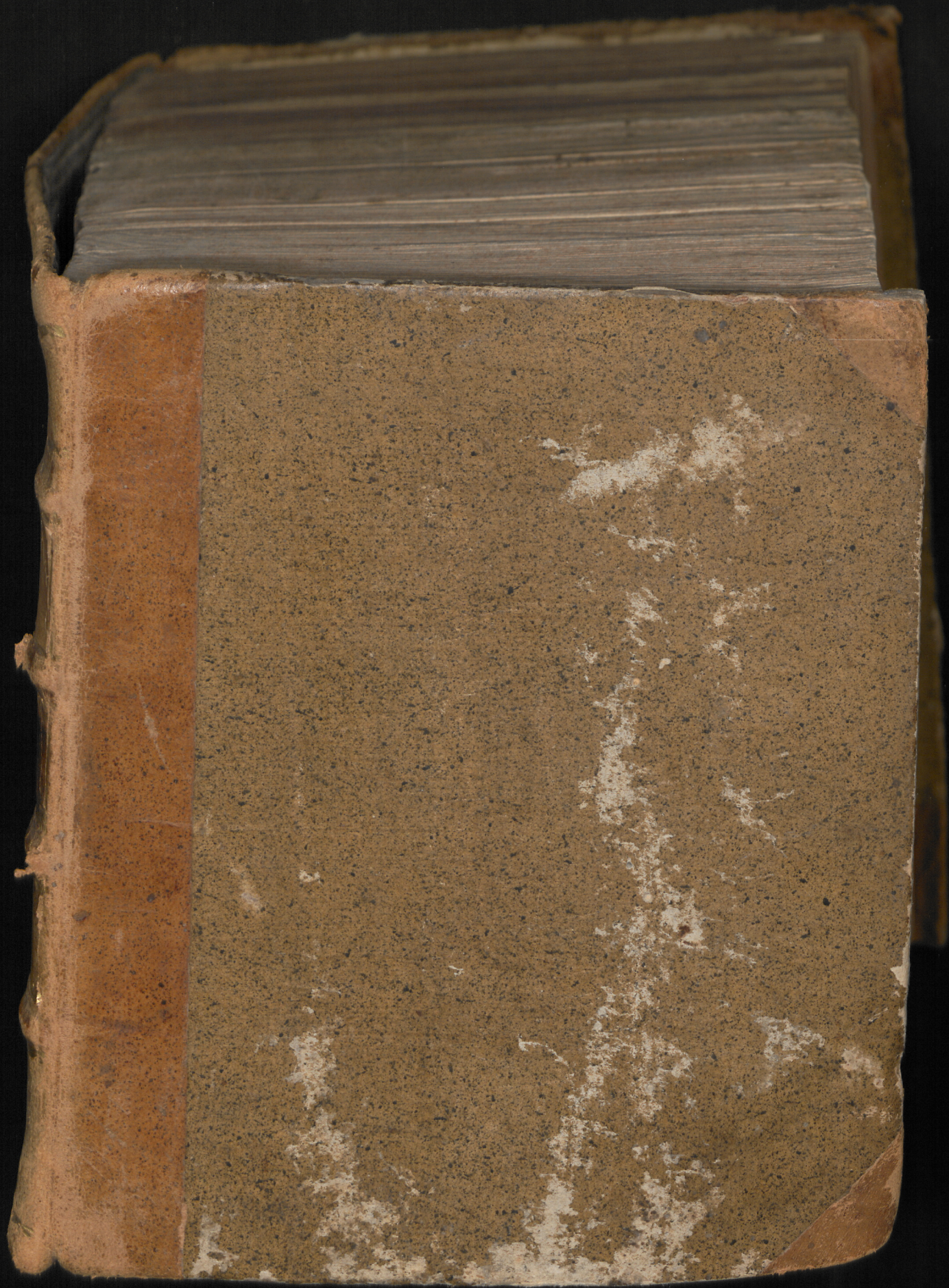
**Programma Qvo Rector Vniversitatis Gryphiswaldensis, Avgvstinvs Balthasar ...
De Intellectvs Facvltatibvs, Ad Volvntatem Dei Spiritvs Sancti Dvctv
Componendis, Disserens : Ad Dies Festos Pentecostes Pie Sancteqve Agendos,
Civis Academicos Excitat**

Gryphiswaldiæ: Ex Typographeo Caroli Höpfneri, 1737

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1860995349>

Druck Freier Zugang

N. N. — 2 (13~~4~~.)

1. Hanguisius de iurisdictione Cameracensi, de iurisdictione Novae collectorum historiae et juris patrii regiae Alphonso Gaspari Jo. Jo. Gruber
2. ^{novus} Hanguisius de iurisdictione Cameracensi Gaspari Jo. Jo. Gruber, de iurisdictione Novae collectorum historiae et juris patrii. Gruber
3. Hanguisius de iurisdictione Cameracensi de Gaspari Jo. Jo. Gruber, de iurisdictione Novae collectorum historiae et juris patrii. Gruber
4. Hanguisius de iurisdictione Cameracensi de Gaspari Jo. Jo. Gruber, de iurisdictione Novae collectorum historiae et juris patrii. Gruber
5. Hanguisius de iurisdictione Cameracensi de Gaspari Jo. Jo. Gruber, de iurisdictione Novae collectorum historiae et juris patrii. Gruber
6. Balthasar, de legato.
7. Balthasar, de eo, quod iustum est circa mystias
8. Balthasar, program ad Haffelberg disputat: de contractibus et act. bonae fidei et Alii. juris.
9. Balthasar program ad Haffelmann disputat. de praerogativa juris germanici pro iure romano, in materia pactorum dotialium,
10. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de pecunia appositionis in contractu locationis cond. soluta, eiusque in Concursu Crediti iure,
11. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de usufructu paterno in iudicio familiarum familiarum.
12. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de iudicio genuina simultanea in Germ. investiturae cum longobardica collatae.
13. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de iure principis circa baptismum.
14. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de iure peregrinorum singulari in processum.
15. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de vi matrimonii consummati.
16. Balthasar program ad Haffelberg disputat. de libris s. matriculis ecclesiasticis etc.

17. Balthasar, progr. ad diss. Heybergii, de iure usus in censur.
su creditorum J. Lubenig. in eadem classe integre adjudicantis.
18. Balthasar progr. ad diss. de Paltenii, de favore depositi.
19. Balthasar progr. ad diss. Heyeri, de remissione in mercedis
in locatione praediorum rusticorum abingens damnum et
luc pecuniarum conductori contingens.
20. Balthasar progr. ad diss. Schuffelii Schuffelii, de successione
ab intest. et iur. Lubenig.
21. Balthasar, progr. ad diss. Balthasari, de origine flunderum
in genere, praecipue oblatorum in pomerania horumque in
dale.
22. Balthasar, de poena adulterii.
23. Weytshul et Balthasar de Severissimo deum pomeranias
meritis in rem literariam.
24. Balthasar de intellectus facultatibus ad voluntatem Dei spi-
ritus sancti ductu componendis.
25. Balthasar, de voluntate ad Angelorum Sanctitatem.
26. Balthasar, de iustificatione non physica sed poenali ad
dictum resurrectionis Christi pie celebrandum.
27. Balthasar de electificatione spirituali.
28. Balthasar de diis gentium tutelariibus ex antiquitate quae-
dam.
29. Balthasar en, et quatenus illud restauratae humanae
salutis medium ratione investigare posset.
30. Balthasar, de lucis religiosis.
31. Balthasar, de linguae usu et abusu morali.
32. Balthasar, progr. ad Ristum archangelis procreati
michaelis.

146
24
26
PROGRAMMA

qvo
R E C T O R

VNIVERSITATIS GRYPHISWALDENSIS;
AVGVSTINVS BALTHASAR,

J. V. D. ET PROFESSOR ORDINARIVS,
FAC. JVR. H. T. DECANVS,

DE

INTELLECTVS FACVLTATIBVS,
AD VOLVNTATEM DEI
SPIRITVS SANCTI
DVCTV COMPONENTIS,

DISSERENS,

AD

DIES FESTOS

PENTECOSTES

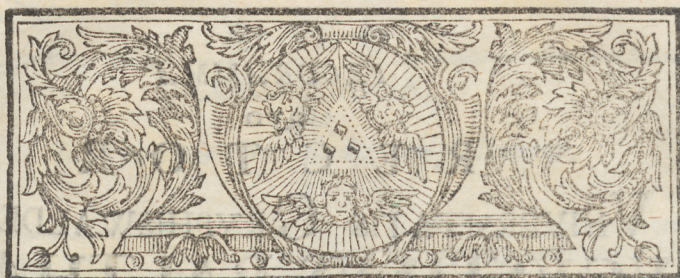
PIE SANCTEQVE AGENDOS,

CIVES ACADEMICOS

EXCITAT.

—•••••—
GRYPHISWALDIÆ,

—
EX TYPOGRAPHEO CAROLI HÖPFNERI,
REG. ACAD. TYPOGR.

nima, præstantior hominis pars
ac diviniore, vim suam duabus
rebus exerit, intelligendi scili-
cet & volendi facultate. Est
autem aliqua, quod experien-
tia, optima rerum magistra, do-
cet, causa, quæ non solum in
singulis hominibus, sed etiam
in diversis Gentibus ingeniorum
dissimilitudinem, ac
varietatem efficit. Investigando
reperire student
Philosophi, quid sit, quod mentes
ita distinguit;
num id aut ab animæ viribus,
aut corporis constitutione
proficiscatur. Alii existimant,
animas variis

riis præstantiæ gradibus differre; Quidam non dubi-
tant in hoc confiteri suam ignorantiam. Contra,
alii ab his dissentiunt, affirmantque nullius ani-
mam cujusdam præstantiæ, qua ceteris hominum
animis antecelleret, esse participem, verum, eam,
quam animadvertimus, ingeniorum diversitatem
corpori esse tribuendam. Omissis aliorum aucto-
ritatibus videtur probabilioribus probariposse rati-
onibus, animas præstantia non differre, idque ar-
gumento ab earum operationibus sumto; Intelli-
gendi enim & volendi modus ubique una eadem-
que in omnibus fit ratione; perceptisensione re-
bus, anima format ideas, quas comparat, easque
conjungendo affirmat, & disjungendo negat. Por-
ro ex judiciis elicit conclusiones & ratiocinatur.
Quodsi præterea intellectus res perceptas bonas
judicat, voluntas appetit, si vero eas malas esse
animadvertit, eas averfatur. Cum vero eadem
operationes, quæ rei cujusdam sunt propriæ, ean-
dem demonstrent essentiam, colligimus, æqualiter
singulis hominibus animas esse dispersitas, nullam-
que esse alia præstantiorem, diversitatemque adeo
functionum, quæ in mentibus observatur, ex parte
corporum contingere hominibus, colligi potest.
Animam enim nostram non solum, interveniente cor-
poris ac humorum ministerio, cogitare & appete-
re scimus, sed etiam ita suas edere operationes, ut
non corpus animæ sed anima corpori se quadam
ratione accommodet; Quippe quæ alia ratione cor-
pore

pore, instrumento suo, uti nequit, quam illius constitutio patitur. Hinc animadvertimus, corpore læso, spiritibusque turbatis, mentem quoque turbari: contra, cerebro recte constituto spiritibusque bene valentibus, sanas quoque & expeditas esse animæ operationes, experimur. Et nisi à corpore istæ varietates provenirent, cur cogitando discendoque fatigamur? cur intellectus, sua essentia æque in infante atque in viro perfectus, vix animadvertenda intelligentiæ munera perficere potest? cur senex vitæ satur & pertæsus, cum tempus, vires, ætas, defluerunt, non æque aptus ad res gerendas est, quam cum integris floreret ætatis viribus; siquidem anima æque vivax, corpore vitio senectutis enervato, atque ætate florente, censetur. Quidni igitur vero simili ratione colligeremus varias dissimilesque, quas in hominibus deprehendimus, operationes mentis, corpori massæque sanguineæ, dispari modo mixtæ, esse vindicandas. Suo sensu cuilibet abundare permittimus. Aut corpori succoque vitali, seu spiritibus animalibus, in omnes corporis partes se diffundentibus, tribuat: Aut illius varietatis, quam in ingeniis animadvertimus, fontem in ipsis animis se reperisse putet; Id tamen, ut ad propositum perveniamus, liquido constat, intellectum tribus memoriæ & ingenii & iudicii actionibus sese exercere. Memoria sensu oblatas imagines recordatur, conservat, & instar Secretarii acta occasione data depromit. Ingenium ideas, memoriæ compositione &

& divisione possibili iudicio examinandas tradit. Iudicium vero est illa componendi & dividendi vis, quæ ideas, ut re vera componi & dividi debent, componit ac dividit. Et notandum, prout vigor memoriæ, ingenii, & iudicii vario modo miscetur, pro hæc facultatum mixtura ingenia in varias efformari species, hunc in finem, ut intellectus, hisce viribus à summo Numine instructus, sit quasi Auctor, Dux, Doctor & Consiliarius voluntatis ad DEI fines amplectendos. At enim vero, intellectum ante culturam cum omnibus suis facultatibus ægrum esse longeque corruptissimum, & ut ager incultus solet, pravi seminis feracissimum, unicuique, qui, sui conscius, recte se examinat, facile est intellectu. Memoria enim aut penuria idearum laborat, & in rerum ignorantia versatur, aut earum copia ita oneratur ac opprimitur, ut iudicium eas digerere non possit; Neque iudicii vis suis caret morbis, deficit enim sapias, & ob imbecillitatem non recte suo fungitur officio. Quod si quis etiam in hac animi facultate naturam nactus est fautricem, ut in nexum recessusque rerum interiores suo acumine penetrare possit; nihilo secius, nisi diviniore lumine collustratus, eo abuti potest. Cum talium hominum mos ad vincendum inflammatus esse soleat, ut nominibus non adeo honorificis iudiciosum insectentur, & eum alii cerebrosum, alii pertinacem, alii omniscium, alii doctorem appellent, Ingenii vis pariter sapius deest.

X 3 Aliquan-

Aliquando vero copia & luxuria idearum compositio & divisio ita affluit, ut stulta sua connexionem & disjunctionem præceps, intempestiva, & inepta gesticulatrix sit, quæ quam maxime intellectum turbat. Spargit quidem aliquando in consuetudine congressuque hominum jocos, & vilioribus suis lusibus, quasi multum saperet, se delectat, ut cum ingeniosus sine venustate aliter respondet quam expectatur; Quæ tamen ineptiæ non adeo sunt nocuæ; Sed si tanta copia fictionum se effundit, ut nihil supra possit, accedente affectuum pravitate, quam inania, quam vana, quam inepta evomit; & horrendos tollit ad sidera clamores, & nocturno tempore aliorum turbat quietem, quæ res tristissimi & pessimi exempli & his diebus ad nostras pervenit aures: quinimo erumpit in furorem & fingit erroris opinione sibi summam esse illatam injuriam, tantoque furore abreptus aliorum ignominiam se exponit. Fac igitur, has corruptas rudisque facultates cultura naturali, institutione diligentique usu & exercitatione multo pulchriores existere, accessioneque saluberrima augeri; tum negari quidem nequit, si rationem, quam nobis DEUS dedit, socordia non torpescere sinimus, & potius eam excolimus artibus, studium hocce laude esse dignissimum. Sed nunquam facultates intellectus rite constituentur, nisi doctrina à DEO patefacta pondus addat gravissimum, idque certissimum; instrumentaque sanctissima cum necessariis scientiis & utilibus disciplinis ea conjungat, quibus scientia nostra
omne-

omneque nostrum emendandi studium efficitur talis
sapientia, quæ casta, pacifica, æqua, obsequens, pi-
etate, bonisque referta fructibus, severa, & mini-
me simulata, vitiaque philavtiæ, ambitionis, volup-
tatis, avaritiæ, curiositatis noxiæ, præcipitantia pro-
scribit, eoque ducit, ut timor Domini sit ini-
tium sapientiæ. Est enim rerum humanarum ea
conditio, ut indoles hominum post lapsum per se
non capiat, quæ sunt Spiritus DEI. 1. Cor. 2. v. 14.
Namque homo, ex natura corrupta consideratus,
caret illuminationis gratia, qua, qui caret, nec ca-
pit, nec capere potest, quæ sunt salutaria DEI præ-
cepta, hæc ei sunt stultitia, ut non de sua salute, nec
de vero DEI cultu sollicitus sit. Id, quamdiu accidit,
omnes vires intellectus, tenebris involuti, emendari
& ad bonum finem dirigi nequeunt. Cur hæc scri-
bam, carissimi cives Academici, animo accipite. In e-
um nimirum finem, ut facultates vestrae mentis e-
mendantur, & ad eam sapientiam dirigantur, quæ
non solum ad hujus, sed, quod plus est, æternæ vi-
tæ felicitatem ducit. Agimus SPIRITUS SANCTI dies
festos, quibus dona hujus Spiritus proponuntur.
Confugite igitur ad hunc Spiritum gratiæ & reve-
lationis, summa animi subjectione & piis precibus in
spiritu & veritate eum implorate; rationem vestram
illuminabit, vosque ad nostræ salutis auctorem Chri-
stum ducet, voluntatemque ad honesti virtutisque
studium flectet, & sapietis, quæ sursum sunt.
Audite quam diligentissime Sacrarum litera-
rum

rum interpretes, qui ex tabulis divinis, quum popu-
lum sacris tenent concionibus, vos ad verum DEI
cultum & vitæ sanctitatem excitabunt, ut ex tene-
bris in lucem prodeatis, & cum DEO, summo bono,
arctissimi jungamini, æternumque felices beati-
que sitis.

P. P.

GRYPHISWALDIÆ,
FERIA I. PENTECOSTES

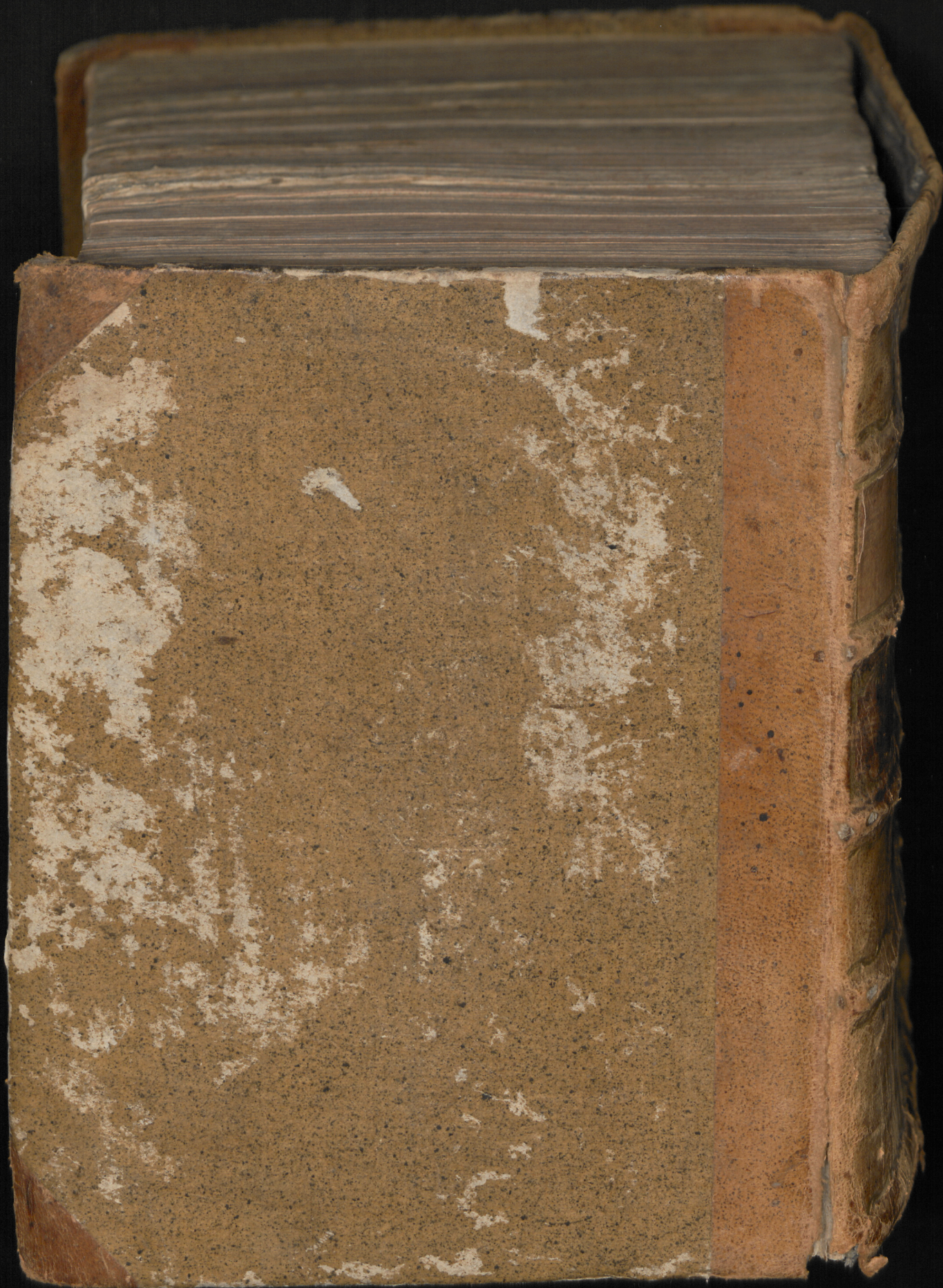
A. O. R. M. DCCXXXVII.

33. Matthaeus, praegr. cum Regn. dan. Königl. gney Christi.
34. Matthaeus, praegr. cum Regn. dan. Königl. Christi.
35. Treiber, de excusatione Psephorum, cum Praes. dan. Censur. dan.
36. Treiber, de clausula cadicillari.
37. Tresenreuter, de his qui heredes institui prohibentur.
38. Trues, de superstitionis conditoribus et propagatori-
bus.
39. Trues, logomachia in juris naturae doctrina.
40. Trues, de decore gentium circa belli initia.
41. Trues, de auctoritate et fide gentium et republi.
Hunc Credit dan. Michaelis und Kantar.
42. Tribbechorius de commerciis.
43. — — — — —
44. Trier, de jure stapulae civitatis Francofurtanae ad Viadrum.
45. Trier, de officio Ordinarii in academiciis.
46. Troppanneger, de potestate electorum et principum im-
perii circa ius nobilitatis subditis suis conferendis.
47. Troppanneger, de dote non promissa praestanda.
48. Troppanneger, de momento temporis.
49. Helis, an fideicommissarius suarum rerum sibi com-
missariorum dominus sit, proptereaque rem ex venditi-
one aut permutacione rei fidei commissi subjectae ac-
quisitam licet fuerit, a possessore inter medio gravato, post-
modum alienata nihilominus tanquam rem sibi com-
missi subjectam, a tertio possessore vindicare possit.

50. Helis, de ^{juris} separatione in concubina Creditorem et utrum
hac ius in Saxonia superiori etiam post quinquennium locum
habeat.
51. Helis, quousque parentibus licitum sit liberis suis hereditatem de-
trahere et quid ad voluntatem parentum maxime nuptiati-
nam probandam requiratur.
52. Helis, si quis nomen ipsum sub condit. evocationis acceptet, an
et qualem actionem habeat acceptans, adversus eundem periculo existi-
ti: etc.
53. Helis, in quantum et quibus modis uxor pro marito valide se obliga-
re queat? et quid hac in re cum primis in Saxonia superiori sit
juris?
54. Helis, quousque superstes conjux, altera parte defuncta in bono-
rum possessione defendi, capere ipsi competere queat?
55. Helis, an foris cum tertio contrahentes beneficio divisionis
gaudent?
56. Hoffmann. de origine, progressu et natura juris prudentiae
criminalis germanicae.
57. Hoffmann, de revocatione testamentorum ex juris germanici
principiis explicata.
58. Hoffmann de coemeteriis ex archibus tollendis, non vna p. p. p. p.
der Götter, Kaden vna! dan Händeln.
59. Hoffmann. de communicatione bonorum conjugum nuptiati-
re atque principiis.
60. Hoffmann, de jure separandi allodium a fundo
61. Hoffmann, de donationibus propter nuptias.
62. Hoffmann, de jure consuetudinis.
63. Hoffmann, de dei ac recta nuptiali, non vna p. p. p. p.
und der Brauttrauf.

64, Hoffmann, nuptiarum secundarum tempora . in nuptiarum
hinc nova ipsa mediana Ep. Pfrontner Causa.
65. Hoffmann, observationes quaedam testamentarias.

rum interpretes, qui ex tabulis divinis, quum popu-
lum sacris tenent concionibus, vos ad verum DEI
ultum & vitæ sanctitatem excitabunt, ut ex tene-
in lucem prodeatis, & cum DEO, summo bono,
fimi conjungamini, æternumque felices beati-
is.

P. P.

GRYPHISWALDIÆ,

IA I. PENTECOSTES

O. R. M. DCCXXXVII,

